

Ринок зерна та продуктів переробки

Ключові фактори впливу

- В Україні станом на 13 вересня збирання зернових і зернобобових культур проведена на 10,3 млн. га (67% до прогнозу), з яких при середній врожайності 39,4 ц / га намолочено 40,4 млн. тонн. Намолот ранніх зернових і зернобобових становить 39,2 млн. тонн, які були зібрані з площі 9,96 млн. га (99,9%), кукурудзи - 921 тис. тонн, які зібрані з 154 тис. га (3%). При цьому валовий збір гречки становить 31 тис. тонн з 67 тис. га (45%), проса - 123 тис. тонн з 64 тис. га (72%);
- З початку 2019/20 МР станом на 13 вересня Україна експортувала 10,8 млн. тонн зернових і зернобобових культур, що на 3,6 млн. тонн перевищує показник за відповідний період 2018/19 МР. Поставки української пшениці досягли 6,5 млн. тонн (+2,5 млн. т до показника попереднього МР), ячменю - 2,4 млн. тонн (+580 тис. тонн), жита - 1,9 тис. тонн (- 30,6 тис. тонн). При цьому експорт української кукурудзи склав 1,9 млн. тонн, що на 560 тис. тонн перевищує минулорічний показник. Крім того, на зовнішні ринки відвантажено 59,5 тис. тонн борошна (+19,8 тис. тонн);
- Франція в сезоні 2019/20 може експортувати 19,5 млн. тонн м'якої пшениці, прогнозує державне агентство FranceAgrimer. Це на 13,6% більше, ніж в минулому сезон, при цьому у країні ЄС може бути експортовано 8,4 млн. тонн, що на 13,5% більше, ніж в сезоні 2018/19, а в треті країни - 11 млн. тонн, що на 13,8% більше, ніж в минулому сезоні. У той же час експорт ячменю може скласти 7 млн. тонн, або на 12,6% більше, ніж в минулому сезоні. Експорт зернової в країни ЄС знизиться на 5,9% до 3,56 млн. тонн, тоді як в треті країни може вирости на 41,8% до 3,4 млн. тонн;
- Бразилія практично завершила збирання кукурудзи. За оцінкою консалтингового агентства Conab, зібрано 100 млн. тонн, завдяки високому другому врожаю зернової - 73,8 млн. тонн, що на 36,9% більше, ніж в минулому році. У зв'язку з цим очікується рекордний обсяг експорту в розмірі 35 млн. тонн. Виробництво пшениці в Бразилії (прибирання стартує в листопаді) очікується на рівні 5,4 млн. тонн, що на 0,2% більше, ніж в минулому сезоні;
- Бразилія на початку 2020 р. може відкрити для третіх країн квоту на безмитні поставки кукурудзи в обсязі 750 тис. тонн. На думку експертів, до 80% квоти отримає пшениця США, а решта - причорноморська пшениця, якість якої за останній час зросла і відповідає вимогам бразильських переробників;
- Єгипет має стратегічні запаси пшениці достатні для задоволення внутрішніх потреб протягом 4,8 місяців, повідомило агентство Reuters з посиланням на заяву міністра споживання країни. Як правило, Єгипет звітує про запаси пшениці напередодні нового закупівельного тендера, тоді як попередній був проведений 29 серпня;
- Борошномельна компанія CJ Cheiljedang з Південної Кореї на тендері 9 вересня законтрактувала 76 тис. тонн пшениці США. Зернова різної якості закуплена у компанії ADM за ціною від 209,92 до 223,47 \$/тонна C&F;
- Міністерство торгівлі і промисловості Йорданії на тендері 10 вересня закупило 60 тис. тонн румунської пшениці з поставкою в листопаді. Зернова закуплена ціною 218,5 \$/тонна C&F, що на \$9,25 доларів дешевше, ніж на попередньому тендері 28 серпня.

Динаміка міжнародних ринків

Минулого тижня закордонна служба Мінсільгоспу США опублікувала черговий, вересневий прогноз світового балансу сільгоспкультур, який змінив поточні тренди глобального зернового ринку. Біржові котирування пшениці і кукурудзи почали зростати ще напередодні публікації, а зниження прогнозів їх виробництва експертами USDA підтримало подальше зростання цін. Найбільший вплив на біржовий ринок призвело скорочення оцінки майбутнього врожаю кукурудзи в США, грудневі ф'ючерси якої за тиждень подорожчали в Чикаго майже на \$6 за тонну, а вже подорожчання кукурудзи підтримало пшеничний ринок. Очікувано зростання біржових цін призвело до їх зростання і на споті.

При цьому грудневі ф'ючерси на м'яку пшеницю на CBOT в Чикаго зі 174,31 \$/тонна у понеділок до кінця тижня зросли до 177,62 \$/тонна. Біржа EURONEXT в Парижі теж реагувала на події минулого тижня укріпленням пшеничних котирувань: тут ціна грудневих контрактів зі 168,25 €/тонна на початку тижня станом на п'ятницю зросла до 175,25 €/тонна.

Ціна на українське зерно в портах Чорного моря на умовах FOB

Продукт	Ціна FOB Чорне море, USD/т (п/пит)		Ціна FOB Чорне море, USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Пшениця 12,5% пр.	180	184	183	186
Пшениця 11,5% пр.	178	181	180	183
Пшениця фуражна	174	177	177	180
Ячмінь	174	176	175	178
Кукурудза	152	155	155	157

Експортні ціни на основні продукти переробки пшениці в Україні

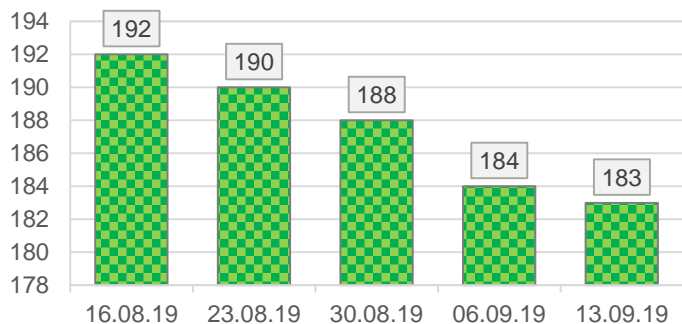
Культура	min	max	avr	Δ, %
Борошно, в. г., FCA	248	252	250	0,0%
Висівки пшеничні, FOB	135	140	138	0,0%

Як вже зазначалося, грудневі котирування кукурудзи на CBOT за минулий тиждень виросли майже на \$6 за тону: якщо в понеділок їх ціна складала 139,44 \$/тонна, то вже в п'ятницю вона досягла позначки 145,11 \$/тонна. А от на EURONEXT дива не сталося, якщо не вважати за нього ситуативну стабілізацію кукурудзяних контрактів з виконанням в листопаді – їх ціна попри певні коливання за тиждень не змінилася і складала в середньому 162,25 €/тонна.

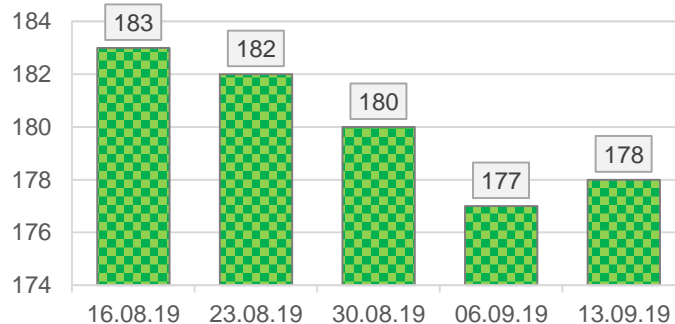
Ціни на українське борошно і пшеничні висівки				
Продукт	USD/т (попит)		USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Борошно, в. г., FCA	245	250	248	252
Висівки пшеничні, FOB	130	135	135	140

Ціни на зернові в основних портах країн експортерів				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна FOB, USD/т				
Пшениця 12,5% протеїн, Україна Чорне море	184	187	186	-0,5%
Пшениця 11,5% протеїн, Україна Чорне море	181	184	183	1,7%
Пшениця фураж, Україна Чорне море	179	182	181	0,0%
Пшениця HRW 11% протеїн, США NOLA	196	200	198	1,3%
Пшениця SRW, США NOLA	214	217	216	3,4%
Пшениця Superior, Франція Rouen	188	190	189	3,3%
Пшениця 12,5% протеїн, Румунія Constanța	186	189	188	-1,1%
Пшениця 12,5% протеїн, Росія Чорне море	185	188	187	-0,5%
Ячмінь, Україна Чорне море	177	180	179	0,0%
Ячмінь, Франція Rouen	173	176	175	2,6%
Кукурудза, Україна Чорне море	155	158	157	0,6%
Кукурудза, США NOLA	160	163	162	3,2%
Кукурудза, Франція Rouen	182	184	183	0,5%
Кукурудза, Румунія Constanța	157	160	159	0,6%
Кукурудза, Росія Чорне море	162	165	164	-4,7%

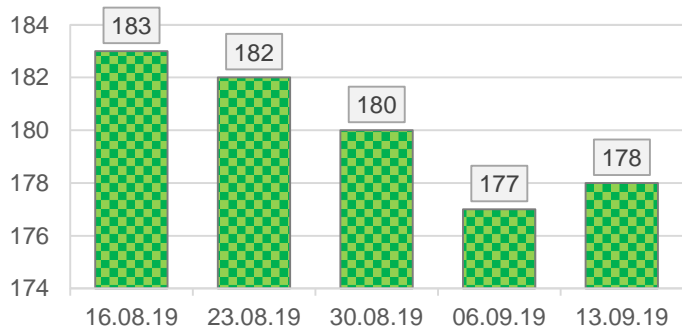
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця 12,5% протеїн, Україна FOB Чорне море

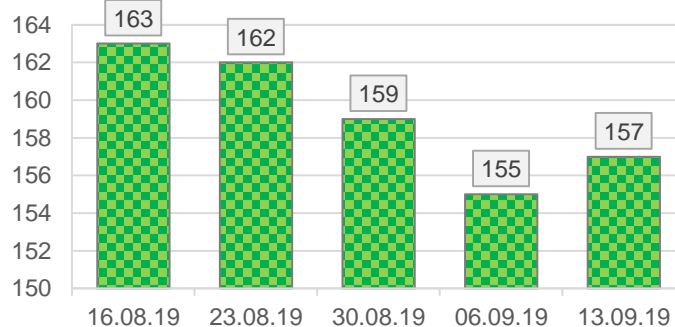
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця фураж, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця фураж, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Кукурудза, Україна FOB Чорне море

Попри скорочення у вже згаданому вересневому звіті USDA оцінки українського врожаю пшениці і кукурудзи на 500 тис. тонн відповідно, внутрішній ринок зернових основних культур продовжував послаблюватися, вочевидь, реагуючи на новий прогноз від Української зернової асоціації. Згідно йому, виробництво пшениці в Україні в 2019/20 МР підвищено на 0,6 млн. тонн у порівнянні з серпневим прогнозом - до 28,3 млн. тонн, кукурудзи - на 0,9 млн. тонн, до 35,4 млн. тонн. Прогноз виробництва ячменю також підвищений на 0,4 млн. тонн - до 9 млн. тонн.

За даними моніторингу «ПроАгро Груп», трейдери і переробники минулого тижня знизили ціни попиту на кукурудзу на первинних базисах закупівлі на 200 та 850 грн./тонна відповідно. Це пояснюється стриманим попитом зовнішнього ринку, на якому вітчизняна зернова відчуває гостру конкуренцію з боку бразильської і аргентинської кукурудзи. Додатковий тиск на ціни чинить надходження на ринок пропозицій кукурудзи нового врожаю. При цьому портові ціни на кукурудзу практично не змінилися, а пропозиція зернової на FOB навіть подужчала на \$2 за тону.

Ціни на українську пшеницю також продовжили зниження під впливом сильної конкуренції на світовому ринку і слабого зовнішнього попиту. Вітчизняна зернова програє більш привабливим пропозиціям з країн ЄС. Ослаблення курсу євро і зниження біржових котирувань нині роблять європейське зерно більш привабливим для імпортерів, відзначають трейдери. При цьому зовнішній попит на пшеницю залишається досить стриманим на тлі гарного пропозиції.

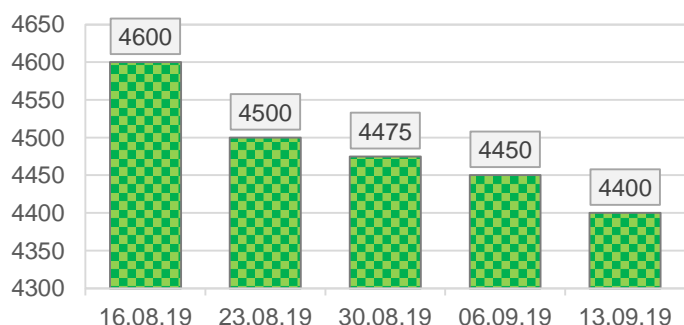
У той же час, продавці, як і раніше, не готові поступатися в ціні, а експортери обмежені логістичними труднощами. Незважаючи на досить активні відвантаження пшениці на початку сезону, портові термінали в даний час переповнені пшеницею, відзначають трейдери. Слабкий зовнішній попит за минулі тижні не сприяв їх розвантаженню, тому наразі приймання зерна утруднене.

Разом з пшеницею минулого тижня дешевшали пропозиції продуктів її переробки – пшеничного борошна і висівок, які втратили в ціні в середньому 100 грн. на тонні.

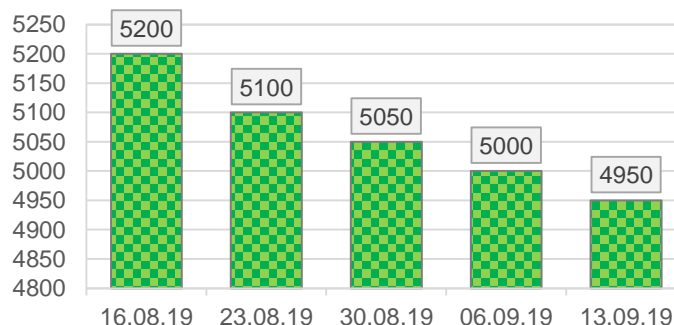
Закупівельні ціни на ключові зернові культури				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Пшениця 12,5% пр.	4250	4650	4400	-1,1%
Пшениця 11,5% пр.	4170	4600	4350	-1,1%
Пшениця фураж	4100	4450	4250	-1,7%
Кукурудза	3200	3800	3500	-5,4%
Ячмінь	3950	4400	4150	-2,9%
Ціна CPT-підприємство, грн./тонна				
Пшениця 12,5% пр.	4350	4750	4500	-1,1%
Пшениця 11,5% пр.	4200	4700	4400	-1,1%
Пшениця фураж	4100	4600	4350	-1,1%
Кукурудза	3300	3700	3500	-19,5%
Ячмінь	4350	4750	4550	0,0%
Ціна CPT-порт, грн./тонна				
Пшениця 12,5% пр.	4900	5000	4950	-1,0%
Пшениця 11,5% пр.	4850	4950	4900	-1,0%
Пшениця фураж	4750	4900	4825	-1,0%
Кукурудза	4100	4250	4200	0,0%
Ячмінь	4500	4800	4600	-4,2%

Ціни на ключові продукти переробки пшениці				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	7700	8100	8000	-1,2%
Борошно, перший сорт	7600	7900	7750	-1,3%
Висівки пшеничні	3250	3600	3450	-1,4%
Ціна EXW пропозиція, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	7800	8150	8050	-1,2%
Борошно, перший сорт	7500	8000	7800	-1,3%
Висівки пшеничні	3400	3600	3500	-2,8%

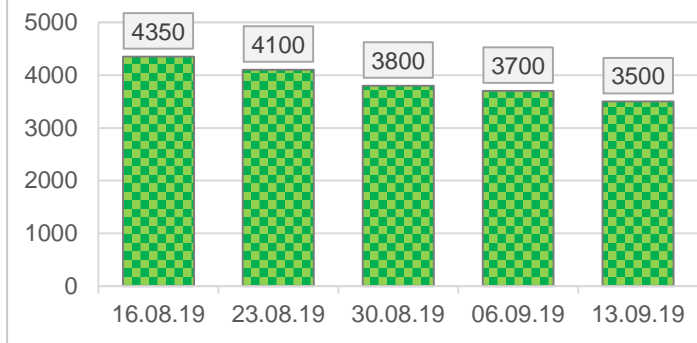
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, EXW попит

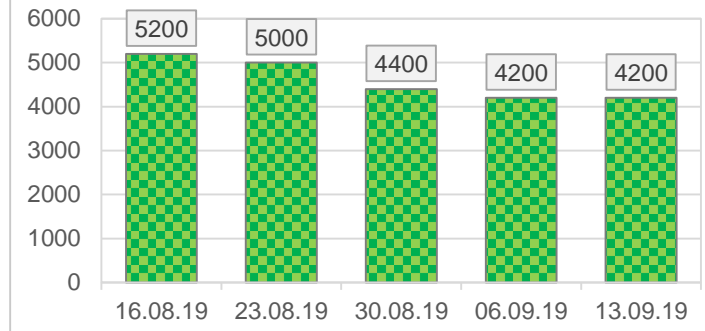
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, CPT-порт

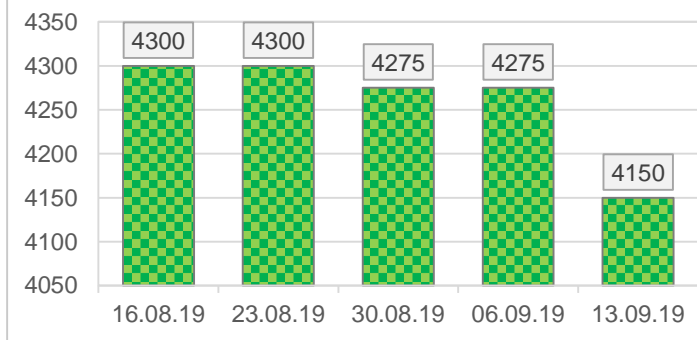
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, EXW попит**

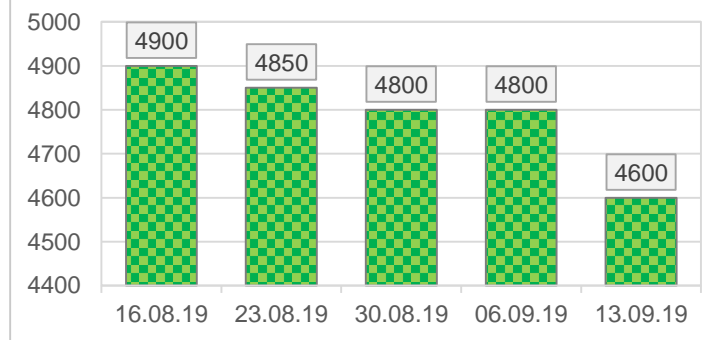
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, СРТ-порт**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, EXW попит**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, СРТ-порт**

Динаміка ринку нішевих зернових культур

Тривале зниження внутрішніх цін на основні зернові врешті не могло не вплинути на ринок нішевих культур: очікувано ціни на них теж почали знижуватися, що стало очевидним минулого тижня. Так, за даними моніторингу «ПроАгро Груп», на 100-200 грн./тонна подешевшали горох і овес, а ціни на просо знизилися ще більше – в середньому до 700 грн./тонна в портах. Втім, внутрішні ціни на перелічені культури корелюють не стільки не з обсягами попиту і пропозиції, скільки з поточними цінами експортного ринку.

Попри здешевлення ряду культур, внутрішні ціни на жито, як ми і передбачали, почали зростати, і наразі на усіх базисах закупівлі перевищили ціни попиту на продовольчу пшеницю, що пов'язане зі скороченням виробництва зернової. Так, минулого тижня жито подорожчало до 600 грн./тонна

Ще одна новина минулого тижня – трейдери і експортери почали озвучувати ціни попиту на сорго нового врожаю. Зокрема, в портах вони наразі складають 4500-5100 грн./тонна, що значно вище закупівельних цін на кукурудзу.

Закупівельні ціни на нішеві зернові культури

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Жито	4400	5000	4700	9,3%
Горох	4800	5300	5200	-1,9%
Овес	4500	5200	4800	-4,0%
Просо	7200	8000	7400	-3,9%
Сорго	3700	4200	3800	н/д
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Жито	4700	5300	5100	5,2%
Горох	5300	5500	5400	0,0%
Овес	5400	5800	5600	0,0%
Просо	7900	8400	8150	-1,2%
Сорго	н/д	н/д	н/д	н/д
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Жито	4900	5200	5050	13,5%
Горох	5400	5800	5700	-1,7%
Овес	5300	5700	5550	-1,8%
Просо	7800	8300	8100	-8,0%
Сорго	4500	5100	4700	н/д